

องค์ประกอบที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมกล้าแสดงออก
ของนักเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร

นางสาววิชชา พันธุ์เมฆา

ศูนย์วิจัยทรัพยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาวิจัยการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2528

ISBN-974-564-459-5

010180

17262549

20

FACTORS RELATED TO ASSERTIVE BEHAVIOR
OF SECONDARY SCHOOL STUDENTS IN BANGKOK METROPOLIS

Miss Wattana Punthumeka

A Thesis Submitted in Partial fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Educational Research

Graduate School

Chulalongkorn University

1985

หัวข้อวิทยานิพนธ์

องค์ประกอบที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมกลางแสดงออกของนักเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร

โดย

นางสาววิชชา พันธุ์เมฆา

ภาควิชา

วิจัยการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สวัสดิ์ ประทุมราช

รองศาสตราจารย์ ดร. พรพรรณราย ทรัพย์ะประภา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาคำหลักสูตรปรัชญาหาบัณฑิต

[Handwritten signature]

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร. สุประคิษฐ์ มุขนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

[Handwritten signature]

.....ประธานกรรมการ

(ศาสตราจารย์ ดร. สมหวัง พิธิยานุวัฒน์)

[Handwritten signature]

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สวัสดิ์ ประทุมราช)

[Handwritten signature]

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. พรพรรณราย ทรัพย์ะประภา)

[Handwritten signature]

.....กรรมการ

(อาจารย์ นิส้า ชูโต)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์

องค์ประกอบที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมกล้าแสดงออกของ

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร

ชื่อนิสิต

นางสาววัฒนา พันธุ์เมฆา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สวัสดิ์ ประทุมราช

รองศาสตราจารย์ ดร. พรพรรณราย ทวีทยะประภา

ภาควิชา

วิจัยการศึกษา

ปีการศึกษา

2527

บทคัดย่อ

ในการวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาพฤติกรรมกล้าแสดงออกของวัยรุ่นไทย โดยมุ่งศึกษาว่าสภาพสังคมและกระบวนการของสังคม ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ ประเภทโรงเรียน ระดับการศึกษาของพ่อแม่ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ตลอดจนความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกล้าแสดงออกของวัยรุ่นมากน้อยเพียงใด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ปีการศึกษา 2527 ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 1055 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 3 ชุด คือ (1) แบบสอบถามวัดพฤติกรรมกล้าแสดงออก สร้างโดย รังสรรค์ เห่งบุญ (2) แบบสอบถามเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ สร้างโดย สุกัญญา กุลอึ้ง (3) แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง สร้างโดย วันทนา ศิริวิรัตน์

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง และการเปรียบเทียบรายคู่ ผลปรากฏว่า (1) นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีพฤติกรรมกล้าแสดงออกสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความคุ้มครองมากเกินไป และนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญของพฤติกรรมกล้าแสดงออกระหว่างนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความคุ้มครองมากเกินไป และนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบ-

๑

หอกตั้ง (2) นักเรียนที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองสูง มีพฤติกรรมกล้าแสดงออกสูงกว่านักเรียนที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

(3) ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญของพฤติกรรมกล้าแสดงออกระหว่างนักเรียนชั้นมัธยมต้น และนักเรียนชั้นมัธยมปลาย (4) นักเรียนโรงเรียนสาธิต และนักเรียนโรงเรียนสหศึกษา มีพฤติกรรมกล้าแสดงออกสูงกว่านักเรียนโรงเรียนหญิงล้วน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (5) นักเรียนที่ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่ำ มีพฤติกรรมกล้าแสดงออกสูงกว่านักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (6) นักเรียนที่ผู้ปกครองมีการศึกษาสูง มีพฤติกรรมกล้าแสดงออกสูงกว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีการศึกษาต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title Factors Related to Assertive Behavior of
Secondary School Students in Bangkok Metropolis

Name Miss Wattana Punthumeka

Thesis Advisor Assistant Professor Sawat Pratoonraj, Ph.D.
Associate Professor Parnarai Sapayaprapa, Ph.D.

Department Educational Research

Academic Year 1984

ABSTRACT

The purpose of this research was to study Thai adolescent assertive behavior in relation to the degree to which social status and social process: childrearing practices, school types, parent educational level, family economic status and self-esteem were related to assertive behavior. The subjects comprised 1055 secondary students who were studying at grade 7 to grade 12 in schools in Bangkok Metropolis. Assertive Behavior Questionnaire (Rungsan Pengnu), Child Rearing Questionnaire (Sukanya Kuneung) and Self-Esteem Reported Questionnaire (Wantana Sirirat) were utilized to assess the variables of assertive behavior, the method of childrearing practices and student's self-esteem, respectively.

Two-Way Analysis of Variance and Multiple Comparison were utilized as statistical methods for data analysis. The results revealed that (1) Students reared under democracy atmosphere gained higher scores on assertive behavior than

the students reared under the atmospheres of overprotection and rejection at .05 level of significance. But no significant differences were found between the students reared under the atmosphere of overprotection and rejection (2) Students with high scores on self-esteem were Significantly more assertive than the lower ones at the .01 level of significance. (3) There was no significant differences in assertive behavior between the students at the lower and the upper secondary levels. (4) Students in the demonstration schools and the students in the co-education school were found to be more assertive than the students in all girl schools. (5) Students with low economic status were found to be more assertive than the student with high economic status and (6) Students with higher parental educational level were found to be more assertive than students with lower parental educational level.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

ในการทำวิทยานิพนธ์นี้ ผู้วิจัยได้รับความกรุณาจากผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร.สวัสดิ์ ประทุมราช และรองศาสตราจารย์ ดร.พรพราย ทรัพย์ประภา ซึ่ง
เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาในการวิจัยครั้งนี้ ท่านช่วยตรวจสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์ ให้ข้อ
เสนอแนะ ให้ยืมหนังสือต่าง ๆ ที่จำเป็น ตลอดจนแก้ไขสิ่งบกพร่องต่าง ๆ จนวิทยานิ
พนธ์ฉบับนี้สำเร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ด้วยความเคารพยิ่ง

นอกจากนั้นในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยยังได้รับความร่วมมือในการเก็บรวบรวม
ข้อมูลเป็นอย่างดี จากอาจารย์และนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ทุกท่าน
ผู้วิจัยขอขอบคุณทุกท่านด้วยความจริงใจ

วัฒนา พันธุ์เมธา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
รายการตารางประกอบ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	7
สมมุติฐานการวิจัย.....	7
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	11
2 แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมกล้าแสดงออก.....	12
วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง.....	12
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	29
กลุ่มตัวอย่าง.....	29
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	32
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	59
สรุปผลการวิจัย.....	59
อภิปรายผล.....	63
ข้อเสนอแนะ.....	70

	๗
	หน้า
บรรณานุกรม.....	72
ภาคผนวก.....	84
ประวัติผู้วิจัย.....	103

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	แสดงจำนวนนักเรียนจำแนกตามประเภทโรงเรียนและระดับชั้น....	30
2	แสดงกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตัวแปรต้น.....	31
3	แสดงค่าความเที่ยงของแบบสอบที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	37
4	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางของคะแนนพฤติกรรม กล้าแสดงออกระหว่างชั้นที่ต่างกันกับประเภทการอบรมเลี้ยงดู ของพ่อแม่ที่ต่างกัน.....	43
5	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเลขคณิตของคะแนนพฤติกรรมกล้า แสดงออกของกลุ่มที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ประเภท ต่างกัน.....	44
6	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางของคะแนนพฤติกรรม กล้าแสดงออกระหว่างระดับชั้นที่ต่างกันกับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ตนเองที่ต่างกัน.....	45
7	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเลขคณิตของคะแนนพฤติกรรมกล้า แสดงออกของกลุ่มที่ระดับชั้นต่างกัน และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ตนเองต่างกัน.....	46
8	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางของคะแนนพฤติกรรม กล้าแสดงออกระหว่างประเภทโรงเรียนที่ต่างกันกับความคิดเห็น เกี่ยวกับตนเองที่ต่างกัน.....	48
9	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเลขคณิตของคะแนนพฤติกรรมกล้า แสดงออกของกลุ่มที่เรียนในโรงเรียนประเภทต่างกัน.....	49

ตารางที่

หน้า

10	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางของคะแนนพฤติกรรม กล้าแสดงออกจำแนกตามประเภทการอบรมเลี้ยงดู กับฐานะ ทางเศรษฐกิจของครอบครัว.....	50
11	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางของคะแนนพฤติกรรม กล้าแสดงออกของกลุ่มที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองต่างกัน กับฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวที่ต่างกัน.....	51
12	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเลขคณิตของคะแนนพฤติกรรมกล้า แสดงออกของกลุ่มที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองต่างกัน และ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน.....	52
13	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางของคะแนนพฤติกรรม กล้าแสดงออกระหว่างระดับการศึกษาของผู้ปกครองกับประเภท การอบรมเลี้ยงดูที่ต่างกัน.....	54
14	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเลขคณิตของคะแนนพฤติกรรมกล้า แสดงออกของกลุ่มที่ระดับการศึกษาของผู้ปกครองต่างกัน และ ได้รับการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ต่างประเภทกัน.....	55
15	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางของคะแนนพฤติกรรม กล้าแสดงออกของกลุ่มตัวอย่าง ที่ระดับการศึกษาของพ่อแม่ต่างกัน กับความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง.....	58